

Kielce – Tarnów

A Klári által elészített kedvcsinálóból megtudhattuk, hogy fő úti célunk a Szentkereszt Vajdaság központjába, Kielcébe és Tarnówba vezetett, ami már a Kis-lengyelországi vajdaságban fekszik. Ezen kívül persze más helyeket is meglátogattunk.

2018.08.09.

Buszunk, miután felvette utasait, Besztercebánya felé vette az irányt, ami egy tervezett megálló volt. Egy órás szabad program keretében felfedezhettük a városközpontot. A főtérré vezető úton útba esett egy (szerintem, de nem tudok szlovákul) Hadtörténeti múzeum, aminek kertjében álló repülő nagyon felkeltette az érdeklődésemet, de mivel nem ezért jöttünk, csak néhány fénykép elkészítésére volt lehetőség, de nem csüggedtem, mivel a főtér kárpótolt. Megnéztük kívülről a Bél Mátyás házat, a főtér német-templomát az óra tornyot, és a városházát. Ezeken a műemléki épületeken kívül még láthattunk egy szökőkutat és a pestis szobrot. Aki bement, múzeum információs pultjánál mágneset vásárolhatott. A múzeum előtt pedig egy macskakővel kirakott címer és évszám volt (1255) amely valószínűleg a város alapításának időpontja. A szabadidő letelte után indultunk tovább Kielce felé. Az egyik pihenőben még fafaragásokban is gyönyörködhattunk. Út közben a busz ablakán kitekintve gyönyörű tájakon mentünk keresztül. Láttunk különleges templomokat, a Vág folyót, Likava várát és Árva várát is. Az aznapra még betervezett vár megnézése, kollektív fáradtság miatt elmaradt, ami sajnálatos, de demokráciában a többség dönt. Szállásunk a kielcei Ibis szállodában volt, ahol Ewa külön kérte nekünk a zureket, ami egy vágyam teljesülése volt, mert amióta először jártam Lengyelországban, mindenképpen szerettem volna zureket enni.

2018.08.10.

A szállodában töltött pihentető alvás után és egy bőséges reggeli befejeztével indultunk felfedezni Kielcét a szentkereszttség központját. A Szentkereszt hegy, más néven Kopár vagy Kopasz hegy 595 méter magas, az itteni hegyek közül a 2. legmagasabb. A hegyen lévő apátságba kisvonattal mentünk fel a friss levegőjű erdőn keresztül. Ebben az apátságban őrzik a szent kereszt 5 darabját egy csodaszép ereklyetartóban. Itt a Szent Imre szobornál az a megtiszteltetés ért, hogy én helyezhettem el a koszorút, miután Dózsa Lajos előadásában meghallgattunk Szent Imre éneket. Az idegenvezetőnk sok hasznos információt mondott el Kielcéről, a templomról és Szent Imre legendájáról is egyaránt. (Szent Imre legendájával kapcsolatban nagy segítségemre volt Kovács István- Mitrovits Miklós: Magyar emlékek Lengyelországban 266. o.) Az apátságba felvezet egy zarándokút is, mi ezt az utat nem tettük meg, de a táj gyönyörű volt. Az apátságban is kaptunk idegenvezetést. Megtekintettük a kerengőben berendezett múzeumot a fekete oltárral, a Missziós múzeumot, a bazilika minort, és a kápolnát, ahol áldást kaptunk, és meg lehetett csókolni az ereklyetartót. Ewától a buszon

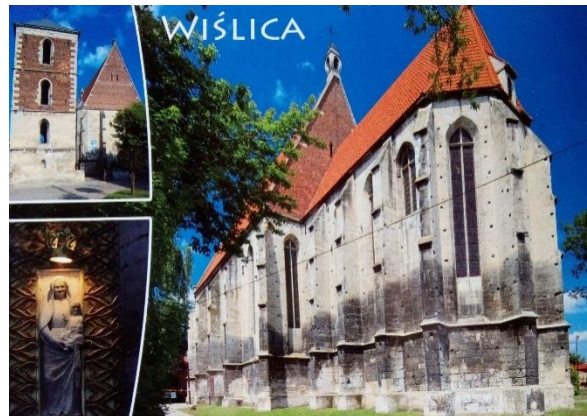
pedig bennfentes információkat kaptunk Lengyelország történelméről a kolhozokkal kapcsolatban, arról, hogy a kielceieket miért is becézik bicskásoknak és a kielcei majonérről, ami nekem is kedvencemmé vált azóta. Kielce központját is idegenvezetővel jártuk be. Elmentünk a kultúrház mellett, ami, majdnem 40 évig épült, megnéztük Sienkiewicz szobrát, láttunk érdekességeket a Sienkiewicz utcán, Kielce főutcáján, de nem jártuk be mind a 130 méterét. A templom külső falán egy diák füzetének egy oldalát láttuk. Ezután a templommal szemben lévő krakkói püspökök palotáját néztük meg kívülről, mert most múzeum működik bent, csak amikor ott voltunk, éppen üresen állt felújítás miatt. A homlokzaton 3 címer látható. Az első az építtetőé, a második a lengyel címer, de a szívé-

egy szalmakéve van, a harmadik, pedig a 3 koronás krakkói püspöki címer. Hátról olasz kert található, itt csoportképet készítettünk a lépcsőn. Tovább sétáltunk és a piactéren fejeztük be az idegen vezetést. A főtér egy 13. századi piactér, itt található a városháza, a címeres ház, egy 19. századi neoklasszicista sárga ház, és egy pallos is látható. Ezen kívül azt is megtudhattuk, hogy a városban rengeteg tűzvész pusztított a sok fából épített ház miatt. Az idegenvezetés után szabad programunk volt vacsoráig.

2018.08.11.

Wiślica városkát látogattuk meg, amely az egyik legrégebbi és legkisebb város kb. 500 fővel. Wisła nemzetség vezérének kapta a nevét. Az itteni székesegyházat is megnéztük kívülről, belülről.

Következő megállónk Tarnów volt. A buszon Kláritól kaptunk egy kis ízelítőt, hogy mit érdemes és/vagy illik tudni Tarnówról, ami magyarul Tarnó. Ezt a várost is idegenvezetővel jártuk be. Voltunk Jan Szczepanik szobránál, aki a „lengyel Edison”. Roman Brandstaetter író szobránál is elidőztünk. A tarnói katedrálisban, ha figyeltünk, emlékezhetünk az egymással szemben álló 13 és 14 méter magas síremlékekre, a Tarnowski és az Ostrogski család emlékére. A 14 méter magas Tarnowski család síremlékén a XVI. század második feléből a központban a reneszánsz gondolkodásmódnak megfelelően az ember áll. Ha alaposan szemügyre vettük, láthattuk, hogy alvás közben vannak ábrázolva az emberek, és a síremlék legfelső elemén a feltámadt Jézus látható, az újjászületés szimbólumaként. Ezzel szemben álló 13 méter magas reformáció korabeli Ostrogski család síremlékén a legfontosabb elemek az Isten, a kereszten szenvedő Jézus, és a halálszimbólumok. De nem csak ezt a két síremléket láthattuk. Megnéztük a világos sírkövet, amely Hetman Tarnowski édesanyját ábrázolja. Még azt is megtudhattuk, hogy miért kereszteltek Jannak sok gyereket a Tarnowski családban, akár 5-öt is egy családon belül. A templom mellett megnéztük a legrégebbi tarnóvi házat, ami az ún. Miklós-ház, ami egyben múzeum is, és itt őriznek egy nagyon régi dísztányért keresztelő Szent János fejével. A templom körüli tér 1795-ig temető volt, de az osztrákok elvitték, amibe csak később, de a papok, így végül a helyiek is elfogadták, hogy templomi területen kívülre kell temetkezniük. Azt is megtudtuk, hogy a tarnina szó lengyelül kökényt jelent, és azt is, hogy Tarnów város

címerében a hold és a csillag a városalapítótól származik, aki a csata előtti éjjelen felnézett az égre és látta a holdat és a csillagokat. Ezt jó jelnek vette és rárajzolta a pajzsára. Ezeket a 15. századi városháza előtt mondta el az idegenvezetőnk. Ez a városháza ma már múzeum. Ezután elsétáltunk a volt zsinagóghoz, amiből már csak a bima=tóratartó maradt meg. Tovább sétálva Bem József szobrához értünk, ahol koszorúztunk, Dózsa Lajos felolvasta Petőfi Sándor: Az

erdélyi hadsereg című versét és elénekeltük a magyar és a lengyel himnuszt is. A koszorúzás után néhány érdekességet osztott meg velünk az idegenvezető Bem apóról. Megálltunk a haláltáborokban meghalt, nem zsidó származású lengyeleknek felállított emlékműnél, ahol a táblán olvasható, hogy 728 lengyelt vittek el Auswitzba. Szemben egy mauritán stílusú zsidó fürdő áll, ami ma étteremként működik. A városban tovább sétálva egy XIV. századi bástyát láttunk, amit éppen most tettek láthatóvá, mert körbe építették épületekkel – amiket most lebontottak. Ettől nem messze 3 szobor 3 lengyel költőt ábrázol. Itt csak egy pillanatra álltunk meg. Ezután következő megállónk Lokietek Ulászló szobránál volt. Innen tovább sétálva láthattuk a cafetramvajt, ahol megtudtuk, hogy 1913- ban már volt a városnak villamosa, amit katicabogárnak becéztek, úthálózata 2,5 km hosszú volt és a II. világháborúban az úthálózata megsemmisült, és ezt a kocsit kávézóként használták fel. Elsétáltunk még a Petőfi térig is, aminek a bejáratánál egy székelykapu van, ami a lengyel-magyar barátság jelképe. A téren kopjafák és egy Petőfi Sándor emlékmű található. Több emléket találtunk itt Lippóczy Norbertről is. Este megint kaptunk szabadidőt.

2018.08.12.

Az utolsó nap délelőttjén meglátogattuk a tarnóvi vasútállomást és az ott lévő panoráma múzeumot, amiben a 120m x 15m-es szebeni panoráma 20 darabját őrzik, amit Jan Styka készített és mivel a magyarok nem fizették ki, több részletre vágta és adta el, mivel egyedül képtelen lett volna megfesteni és a fogadott festőket ebből tudta kifizetni. A vezetés után megnézhattuk alaposabban a meglévő részleteket. A panoráma múzeum

után buszra ültünk. Útközben láthattuk a zborói várat, ahol I. Rákóczi Ferenc és Zrínyi Ilona összeházasodtak. Ez után, mint egy keretes szerkezetként, megálltunk Bártfán és szabadidő keretében megnéztük a középkori főteret, a kora reneszánsz városházat és a mögötte lévő Szent Egyed Bazilika minort. Én megnéztem közelről a 13-as és 26-os számú festett házakat is, amiket Klára még a buszon emelt ki. A városközpontot körülvevő városfal nagy része jó állapotban maradt fenn, ami különleges hangulatot ad a városnak. Ám a látnivalók még itt nem értek véget, ugyanis Kapi várát láthattuk a busz ablakából.

Akárcsak eddig az összes, amin részt vettem, ez a kirándulás is nagyon tartalmasan telt. Nagyon köszönöm mindenkinek, aki hozzájárult a jó hangulathoz, köszönöm azoknak, akik segítettek, és csendben voltak, amíg az idegenvezetők, vagy bárki más beszélt. Ewának le a kalappal a sok fordításért, mert nagyon fárasztó egy ilyen végigcsinálni. Az ülésrend és a szobák kiosztása is plusz munka, amit nagyon köszönünk. A sofőrünk, is mindent megtett, hogy jól érezzük magunkat, én pedig remélem, hogy ez a kis beszámoló a jegyzeteimből ugyanúgy tetszeni fog, mint az eddigiek.

Érd, 2018. 08. 16.

Vernyik Anett